

รูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านและประสิทธิผลการดำเนินงาน ของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

Business Management Model of Local Processed Seafood and Operational Effectiveness of Entrepreneurs in Ban Laem District, Phetchaburi Province

รักเกียรติ หงษ์ทอง¹ / พิมลพรรณ สิงห์ทอง² / ธนพงษ์ อุดมทรัพย์³ / ทิฆัมพร ชิยะพัฒน์⁴
Rakkait Hongthong¹ / Pimolpan Singthong² / Tanapong Udomsap³ / Thikamporn Khiyapat⁴

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Lecturer of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Socials Science,
Phetchaburi Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

²Lecturer of Accounting Program, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University

^{3,4}อาจารย์ ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

^{3,4}Lecturer of Management Program, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding author E-mail: boun03@yahoo.com

(Received: January 26, 2021 ; Revised : February 3, 2021.; Accepted : May 3, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ และ 3) รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี การวิจัยนี้ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 102 คน ด้วยวิธีการแบบผสมทั้งที่ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์วิธีสหสัมพันธ์คานอนิคอล ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีการจัดการธุรกิจระดับมากและมีความแตกต่างกัน้อย ในมิติการจัดการการผลิต การจัดการบุคลากร และการจัดการการตลาด ขณะที่การจัดการธุรกิจในระดับปานกลางและมีความแตกต่างกัน้อย ในมิติการจัดการการเงินทุน 2) ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิผลการดำเนินงานทุกมิติในระดับมากและมีความแตกต่างกัน้อย ได้แก่ การบรรลุเป้าหมาย การจัดการทรัพยากร ความสามารถในการผลิต และความสามารถในการปรับตัว 3) รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การจัดการธุรกิจ มิติการจัดการการผลิตที่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์และมีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ ในมิติความสามารถในการผลิตในระดับปานกลาง และมีมิติความสามารถในการปรับตัวในระดับต่ำมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการธุรกิจ ประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน

Abstract

The objectives of this research were to study 1) management of local processed seafood business, 2) operational effectiveness of entrepreneurs, and 3) the relationship between business management and operational effectiveness of processed seafood entrepreneurs in Ban Laem district, Phetchaburi province. The population used in the research was 102 local processed seafood operators in Ban Laem district, Phetchaburi Province. This study used a mixed method research and used questionnaires and interviews as a research tool. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and tested the hypothesis by canonical correlation analysis. The results were as followed: 1) Management of Local processed seafood entrepreneurs in Ban Laem district, Phetchaburi province was at a high level and there were few differences in production management, personnel management, and marketing management. While the business management was at a moderate level and there were few differences in capital management. 2) Local processed seafood entrepreneurs in Ban Laem district, Phetchaburi province had a high level of effectiveness in all areas of operations and there were few differences; achieving goals, resource management, production capability, and the ability to adapt. 3) The model of the relationship between business management and operational effectiveness of local processed seafood entrepreneurs in Ban Laem district, Phetchaburi province found that the dimension of the production management was at a moderate level and there was a relationship and affected an operational effectiveness of entrepreneurs. The dimension of the productivity was at a moderate level. And the dimension of adaptability was a very low level.

Keywords: Business management model, Effectiveness, Local processed seafood entrepreneurs

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก (Kitchen of the World) ที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาประมงไทยจนสามารถติดอันดับหนึ่งในสิบของโลกที่มีผลผลิตสูง และยังติดอันดับต้นๆ ของผู้ส่งออกสินค้าประมงมาตั้งแต่ปี 2535 (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, คณะเศรษฐศาสตร์, ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ, ม.ป.ป) โดยมีปัจจัยเอื้อที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศไทยมีทำเลที่ติดชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน ทำให้มีความพร้อมด้านวัตถุดิบ การได้รับการยอมรับด้านทักษะแรงงานในการแปรรูปสัตว์น้ำและค่าจ้างแรงงานที่ไม่สูงนักเมื่อเทียบกับอเมริกาและยุโรป หากแต่เมื่อเทียบในภูมิภาคเดียวกันก็นับว่าค่าแรงสูงกว่า อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี พ.ศ. 2556-2560 อาหารทะเลแปรรูปของไทยประสบปัญหาปริมาณวัตถุดิบลดลง การแข่งขันที่รุนแรงขึ้น โดยเฉพาะคู่แข่งในเอเชีย พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปเป็นบริโภคอาหารทะเลสดตามกระแสรักสุขภาพ ประกอบกับหลายประเทศมีมาตรการในการควบคุมการจับสัตว์น้ำรวมถึงประเทศไทยด้วยส่งผลให้การจับสัตว์น้ำได้น้อยลง (ชัยวัช โขวเจริญสุข, 2562) กระนั้น อุตสาหกรรมแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยสร้างรายได้ให้กับประเทศ ในปี พ.ศ. 2555 มูลค่า 133,096.10 ล้านบาท (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2556: 6-17) อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปช่วยให้เกิดมูลค่ากับวัตถุดิบที่นำมาจากทะเล เพื่อแปรรูปให้เป็นอาหารทะเลแปรรูป เช่น ปลาอินทรีเค็มในน้ำมัน กุ้งแห้ง หมึกแห้ง ปูต้ม หอยแมลงภู่

ต้ม เป็นต้น ตลาดที่จัดจำหน่ายมีทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกของไทยมีคู่แข่งจากประเทศแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้ซึ่งเป็นกลุ่มการค้ากลุ่มเดียวกันและได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร การส่งออกดีกว่าไทยส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้น

จังหวัดเพชรบุรี ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกของประเทศไทย ประชากรของจังหวัดประกอบอาชีพหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ การประมงโดยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแหลม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเล ดังนั้นชาวบ้านจึงนำอาหารทะเลมาแปรรูปด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การตากแห้ง ทำเค็ม หมัก ดอง ต้มสุก และควบคุมความชื้นด้วยอุณหภูมิที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถรักษาสินค้านั้นให้นานขึ้นหรือมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น ปลาเค็ม กุ้งแห้ง กะปิ หอยแมลงภู่ตากแห้ง ปลาทากแห้ง หมักตากแห้ง เป็นต้น ดังนั้นธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จึงเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีความสำคัญสำหรับจังหวัดเพชรบุรีและประเทศไทย เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านส่วนมากจัดเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีจำนวนมากในประเทศไทย ทั้งนี้ วิทยา ด่านธำรงกุล (2561: 102-104) อธิบายว่า ธุรกิจประเภทนี้เกิดขึ้นได้ง่ายและล้มเลิกได้ง่ายเช่นเดียวกัน สาเหตุที่ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านล้มเลิกได้ง่าย เนื่องจากประสบปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหาด้านการผลิต การตลาด คุณภาพ และบุคลากร และจากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ยังไม่พบว่าเคยมีการศึกษาในเรื่องนี้มาก่อน นอกจากนี้ในฐานะนักวิชาการด้านการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่รับผิดชอบในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เพื่อทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจและประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการธุรกิจมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยรูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

1.1 **ตัวแปรต้น** เป็นการศึกษารูปแบบการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน 4 มิติ ได้แก่ การจัดการการผลิต การจัดการเงินทุน การจัดการแรงงาน และการจัดการการตลาด

1.2 **ตัวแปรตาม** เป็นการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ การบรรลุเป้าหมาย การจัดการทรัพยากร ความสามารถในการผลิต และคุณภาพผลผลิต

2. **ขอบเขตด้านเวลา** คณะผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนธันวาคม 2561 – เดือนกรกฎาคม 2563

3. **ขอบเขตด้านพื้นที่** การวิจัยนี้ศึกษาพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านแหลม ตำบลบางตะบูน ตำบลบางตะบูนออก ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว ตำบลแหลมผักเบี้ย ตำบลบางครก ตำบลท่าแร่ และตำบลท่าแร่สอง

4. **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 102 คน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed research) ที่บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและเสริมด้วยแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสริมจุดเด่นในการแสวงหาความรู้และอธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจมุมมองต่างๆ ของผู้ถูกศึกษา ทั้งนี้แนวทางวิจัยเชิงปริมาณจะศึกษาข้อมูลที่เป็นปริมาณมา ยืนยันความถูกต้องหาข้อสรุปต่างๆ ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แล้วนำผลศึกษาทั้งสองแนวทางมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อเสริมในส่วนที่ไม่ชัดเจน เพื่อให้การศึกษาวิจัยนี้มีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

1. **ประชากร** ได้แก่ ผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 102 คน ที่ได้ข้อมูลจากสำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี (ปราณทิพย์ ประเสริฐวัฒน์, 2562) แต่เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยจึงสอบถามเพิ่มเติมจากผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการแนะนำจากผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปในแต่ละตำบล (สายพิน โขพิกุลโย, 2562; สมควร สุวรรณศิริ, 2562; พิทยา เผ่าจินดา, 2562; พงษ์ชัย เขียวขำ, 2562; เสมอ ตุ่น้อย, 2562; ชูชีพ สังข์ผาด, 2562; วาสนา พงษ์สาราน, 2562; ชลิตพงศ์ ทองพูล, 2562) ดังนั้น ประชากรในการวิจัยนี้จึงประกอบด้วย

1.1 **ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ** ได้แก่ ผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านใน 10 ตำบล ของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 102 คน

1.2 **ประชากรและพื้นที่วิจัยเชิงคุณภาพ** ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการแบบเจาะจง โดยการเลือกสัมภาษณ์บุคคลแบบเจาะลึกรายบุคคล ตามประเภทของวัตถุประสงค์ในการแปรรูปอาหารทะเล จำนวน 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 **เครื่องการวิจัยเชิงปริมาณ** คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นลักษณะของคำถามแบบปิดและแบบเปิด โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปกรอบแนวความคิดในการศึกษา และนำมาจัดทำแบบสอบถามให้มีความสัมพันธ์กับกรอบแนวความคิด แล้วจึงตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยด้วยการทดสอบ 2 ค่า ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และค่าความเชื่อถือ (Reliability) จากการทดลองแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด ก่อนนำไปเก็บจริงกับประชากรวิจัย ได้ค่าความน่าเชื่อถือที่ระดับ .962

2.2 เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบเปิดที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดของการวิจัย

3. สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผล ผู้วิจัยใช้สถิติและเกณฑ์ที่ใช้อภิปรายผลการศึกษาดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้จำนวนนับและค่าร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะ ประเภท จำนวนของผู้ให้ข้อมูล

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรต้นและตัวแปรตามกระทำด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544) และสำหรับใช้ในการอภิปรายผลตั้งรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

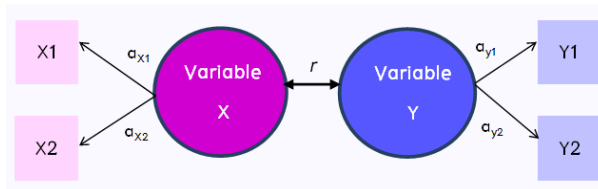
คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีการจัดการธุรกิจระดับมากอย่างยิ่ง
3.41 - 4.20	มีการจัดการธุรกิจระดับมาก
2.61 – 3.40	มีการจัดการธุรกิจระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีการจัดการธุรกิจระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีการจัดการธุรกิจระดับน้อยอย่างยิ่ง
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
มากกว่า 1.75	มีความแตกต่างมาก
1.25 – 1.75	มีความแตกต่างปานกลาง
น้อยกว่า 1.25	มีความแตกต่างน้อย หรือใกล้เคียงกัน เหมือนๆ กัน

3.4 การทดสอบสมมติฐานระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์หาขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตามตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวิธีสหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical correlation analysis) ลักษณะการวิเคราะห์ Canonical correlation สามารถแสดงให้เห็นโมเดลเส้นทาง (Path diagram) ตามแผนภาพที่ 1 การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือ การจัดการธุรกิจ กับตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการทั้งหมด ได้ใช้ค่าความสัมพันธ์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้ให้ระดับของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไว้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์ในการแปลความหมายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง	ความหมาย
(-) 0.00 ถึง (-) 0.30	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำมาก
(-) 0.31 ถึง (-) 0.50	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ
(-) 0.51 ถึง (-) 0.70	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
(-) 0.71 ถึง (-) 0.90	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง
(-) 0.91 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก

ที่มา : พลศักดิ์ จิรไกรศิริ (2554, หน้า 158)

- X1(i) = variable in X set
- Y1(i) = variable in Y set
- ax (i) = Standardized canonical coefficients of variable in X set
- ay (i) = Standardized canonical coefficients of variable in Y set
- r = Canonical correlation

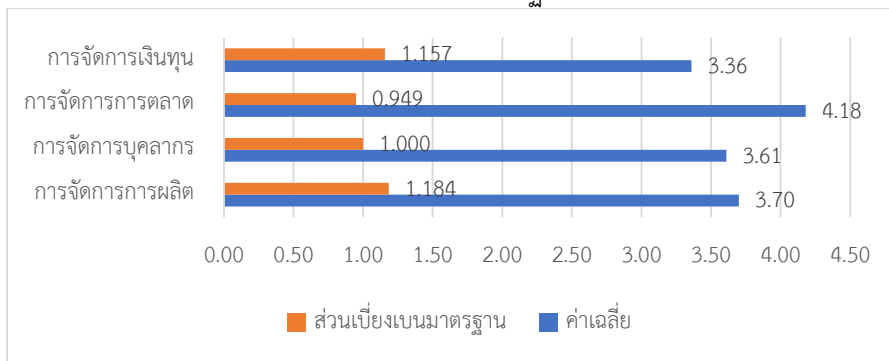
ภาพที่ 1 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Canonical

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอ บ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. การจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านใน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาขององค์ประกอบของการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูป ซึ่งเป็น ข้อมูลตัวแปรต้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย พบว่า ภาพรวมการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านอยู่ในระดับแต่มีความแตกต่างกันน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละมิติ ปรากฏผลดังภาพที่ 2

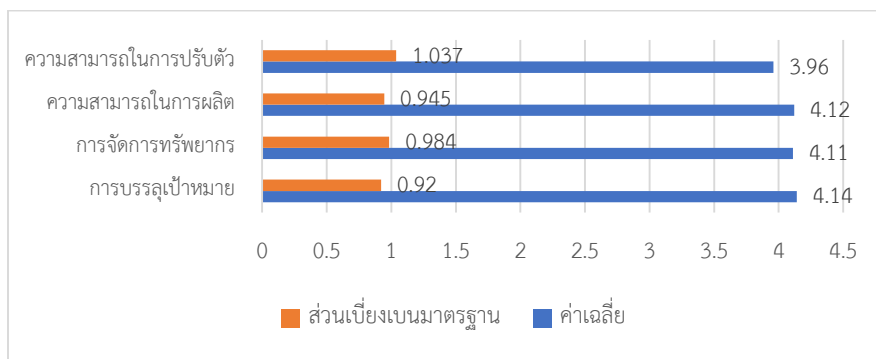

ภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน

จากภาพที่ 2 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีการจัดการธุรกิจในมิติการจัดการการผลิต การจัดการบุคลากร และการจัดการการตลาด อยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกัน้อย ขณะที่การจัดการธุรกิจในมิติการจัดการเงินทุน อยู่ในระดับปานกลางและมีความแตกต่างกัน้อย

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปซึ่งเป็นข้อมูลตัวแปรตามตามที่ปรากฏในกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย พบว่า ภาพรวมประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกัน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละมิติปรากฏผลการศึกษาดังภาพที่ 3

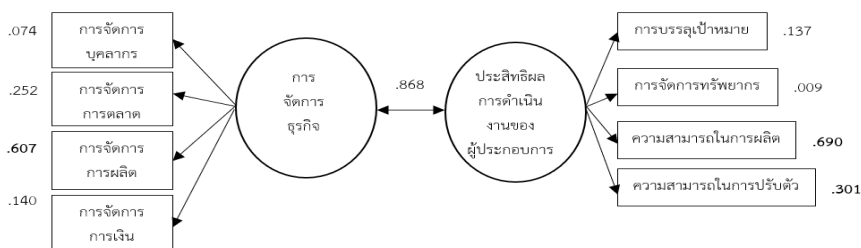

ภาพที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน

จากภาพที่ 3 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพการดำเนินงานทุกมิติ อยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกัน้อย ได้แก่ การบรรลุเป้าหมาย การจัดการทรัพยากร ความสามารถในการผลิต และความสามารถในการปรับตัว

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐาน

ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ 1 ข้อ คือ การจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ ผลการศึกษารายงานดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

จากภาพที่ 4 จะเห็นว่า รูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน มิติการจัดการการผลิตที่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน มิติความสามารถในการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง และมิติความสามารถในการปรับตัว อยู่ในระดับต่ำมาก

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน ประกอบด้วย การจัดการบุคลากร การจัดการการตลาด การจัดการการผลิต และการจัดการเงินทุน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน ในมิติการบรรลุเป้าหมาย การจัดการทรัพยากร ความสามารถในการผลิต และความสามารถในการปรับตัว สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการธุรกิจ

1.1 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของมอนดี และโนอี (Mondy and Noe, 2004) การจัดการทรัพยากรมนุษย์สามารถดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการวางแผน การสรรหาคัดเลือก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารค่าตอบแทนและผลประโยชน์ เกื้อกูล กิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชูลีพร มาสเนตร (2555) ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหารทะเลแปรรูป คือ การมีแรงงานที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรสิทธิ์ บุญชูนนท์ (2558) และวินิตา ศักดิ์ (2550) ที่พบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในด้านทักษะความชำนาญและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและนำมาซึ่งผลตอบแทนที่คุ้มค่า เช่นเดียวกับผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน ที่พบว่า ผู้ประกอบการบางรายให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะในเรื่องการคัดเลือกพนักงานที่สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ การให้ความสำคัญกับพนักงานในด้านทักษะและการสอนงาน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนเพื่อเป็นการจูงใจพนักงานโดยให้ค่าตอบแทนสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำ

1.2 การจัดการการตลาด ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา คำแหง ภคพล อนุฤทธิ์ และมารุจ ลิ้มปะวัฒน์ (2559) ที่พบว่า กลยุทธ์ด้านการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาด ราคา สถานที่จัดจำหน่าย ส่งผลกระทบต่อผลการประกอบการ เช่นเดียวกับผลการศึกษานโยบาย สุขพงษ์ และพิรญา ศรีเจริญกิจ (2555) และธนู ฮ่อนาชัย (2555) ที่พบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการขายที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรยาพร เสมอใจ (2556) ที่ว่า การบริหารการตลาดที่ดีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จทางธุรกิจ และมองว่าการจัดการการตลาดไม่ได้มุ่งที่การขายสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านที่ถูกสัมภาษณ์ต่างให้ความสำคัญในด้านนี้โดยมีการติดตามราคาขายสินค้าของคู่แข่งอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรยาพร เสมอใจ (2556: 11-12) ว่าการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการต้องตอบสนองความต้องการดังกล่าวโดยใช้หลักส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) โดยเฉพาะในเรื่องราคา (Price) ที่ต้องเป็นที่ยอมรับของลูกค้าและเหมาะสมกับราคาตลาด และผลิตภัณฑ์ (Product) ซึ่งผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ดังเช่นผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านที่ถูกสัมภาษณ์หลายรายที่มีการพัฒนาให้สินค้ามีความหลากหลายทั้งในเรื่องชนิดของสินค้าและขนาดของสินค้า (สุรางค์ ศิริวัฒน์, 2563; ชลิตพงศ์ ทองพูล, 2563; ทองย้อย พุทธิรักษา, 2563; ยุทธพงษ์ชัย เขียวขำ, 2563; วาสนา พงษ์สำราญ, 2563; กฤษณะ ชาวอ่อน, 2563)

1.3 การจัดการการผลิต ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการธุรกิจ มิติการจัดการการผลิต กับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจ ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2557) ที่ว่า หน้าที่การจัดการการผลิต การจัดการการ การเลือกกระบวนการผลิต การวางแผน การกำหนดสถานที่ทำเลที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบงาน การควบคุมคุณภาพการผลิต ตารางการปฏิบัติงาน การจัดการคลังสินค้า และการวางแผนการผลิต เหล่านี้ หากทำงานประสานกันจะทำให้งานบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่ที่มีความสะดวกยังทำให้สามารถผลิตสินค้าได้เต็มกำลังและลดรอบเวลาการผลิตหรือประหยัดเวลา และยังสามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการผลิตเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการตัดสินใจในการดำเนินงาน

การจัดการการผลิต ประกอบด้วย 1) การควบคุมคุณภาพการผลิต สอดคล้องกับค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2557: 232) และการสัมภาษณ์นางทองย้อย พุทธิรักษา ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านประภาพรทั้งที่ให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพการผลิตเพื่อให้ผลผลิตที่ผลิตออกมาได้รับการยอมรับของลูกค้า 2) การวางแผนการผลิต ดังปรากฏในผลการสัมภาษณ์ ร.ต.อ.กฤษณะ ชาวอ่อน (2563) ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านประภาพรหอย ที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนการผลิต โดยการสอบถามความต้องการของลูกค้าก่อนแล้วจึงผลิตตามความต้องการของลูกค้าเพื่อไม่ให้มีสินค้าคงเหลือ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของกลยุทธ์การผลิต ดังที่ปรากฏในเอกสารของค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2548: 14-16) 3) กระบวนการผลิตที่มาตรฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิทธพันธ์ พิทักษ์ (2552) ที่สรุปว่า การปรับปรุงเครื่องจักรและการออกแบบวิธีการทำงานให้เหมาะสมส่งผลต่อผลิตภาพด้านผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับผลการสัมภาษณ์นายชลิตพงศ์ ทองพูล ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้านประภาพรปลาที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานการผลิตและการควบคุมการผลิต และ 4) สถานที่การผลิตที่มีความสะดวก สอดคล้องกับปรียวดี ผลอเนก (2556: 39) และผลการวิจัยของชูสิทธิ์น คงเรือง (2552) ที่พบว่า ทำเลที่ตั้งส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ การมีพื้นที่ใกล้แหล่งวัตถุดิบและแรงงาน การขนส่งสินค้าส่งผลต่อศักยภาพการผลิตและกระบวนการผลิตทำให้ไม่มีปัญหาในการผลิต ดังนั้น ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพการผลิตและการวางแผนการผลิตซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของสินค้าและยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้วย

1.4 การจัดการด้านเงินทุน ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังที่ปรากฏในแนวคิดของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2551) ที่กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่สำคัญในการประกอบธุรกิจ คือ การจัดการเงินทุนและการจัดสรรเงินทุน และยังอธิบายว่าการบริหารเงินทุนต้องมีการวางแผนทางการเงินทั้งเงินทุนระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว และสอดคล้องกับงานวิจัยของชูสิทธิ์น มาสเนตร (2555) ที่พบว่า เงินทุนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ และผู้ประกอบการอาศัยเงินทุนของตนเองและคนในครอบครัวเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่ปรากฏในผลการวิจัยของสุรสิทธิ์ บุญชูนนท์ (2558) ที่ว่า ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขัน ควรพัฒนาด้านการเงินและการบัญชี โดยคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2547: 198-202) กล่าวว่า ผู้จัดการการเงินมีขอบเขตความรับผิดชอบในการบริหารจัดการการเงินของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับงานที่เรียกว่า 3 As ของการจัดการการเงิน กล่าวคือ 1) การวางแผนหรือการคาดการณ์ความต้องการของเงินทุน (Anticipation) เป็นการคาดคะเนแนวโน้มการใช้เงินของธุรกิจ ความต้องการในการใช้เงินทุน จำนวนเงินลงทุนหนี้สิน การจัดการกับสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 2) การจัดหาเงินทุน (Acquisition) เป็นการจัดเตรียมวางแผนเพื่อการลงทุนโดยพิจารณาด้านต้นทุนให้ต่ำที่สุดและให้เหมาะสม เช่น การหาแหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ 3) การจัดสรรเงินทุน (Allocation) เป็นการจัดการการเงินที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินทุนของธุรกิจไปลงทุนในด้านต่างๆ เพื่อให้ธุรกิจมีความคล่องตัวในระยะสั้น คือ มีสภาพคล่อง และมีกำไร ตลอดจนสร้างความมั่นคงทางธุรกิจในระยะยาวด้วย

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

2.1 การบรรลุเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 1) การแปรรูปผลผลิตได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพตามที่ต้องการ สอดคล้องกับแนวคิดของสตุจดี ดิลกชรรคณนธ์ (2562) และผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพการผลิต 2) ความสามารถในการดำเนินการแปรรูปสินค้าได้เสร็จตามเวลา 3) ความสามารถในการดำเนินการแปรรูปสินค้าได้ตามปริมาณที่ต้องการ เป็นไปตามแนวคิดของสตุจดี ดิลกชรรคณนธ์ (2562) และสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านที่ให้ความสำคัญกับปริมาณการผลิต 4) การได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า และได้กำไรเป็นไปตามที่ต้องการ สอดคล้องกับแนวคิดของปีเตอร์ เอฟ. ดรักเกอร์ (Peter F. Drucker อ้างถึงในวิชา ด้านดำรงกุล, 2561: 12-13) และโรบบินส์ และเคอูลเตอร์ (Robbins and Coulter, 1996: 413) ที่สรุปว่า การบรรลุเป้าหมายเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลขององค์การในการดำเนินธุรกิจนั้น เป้าหมายทางการเงินทั้งที่อยู่ในรูปของกำไรและผลตอบแทน เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการคำนึงถึงมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน (สุรางค์ ศิริวัฒน์, 2563; ชลิตพงศ์ ทองพูล, 2563; ทองย้อย พุทธิรักษา, 2563; ยุทธพงษ์ชัย เขียวขำ, 2563; วาสนา พงษ์สำราญ, 2563; กฤษณะ ชาวอ่อน, 2563) ยังพบด้วยว่า ผู้ประกอบการส่วนมากได้รับผลตอบแทนตามเป้าหมาย อันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับคุณภาพและปริมาณการผลิต

ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องให้ความสำคัญในด้านคุณภาพการผลิตเพราะส่งผลถึงคุณภาพของสินค้าและนำมาซึ่งยอดขายที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น

2.2 การจัดการทรัพยากร ผลวิจัยพบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับซูลิพร มาสเนตร (2555, บทคัดย่อ) ที่ได้สรุปไว้ว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านจำนวนแรงงานที่เหมาะสม เงินทุนในการดำเนินธุรกิจ วัตถุดิบ และวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต และยังสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านทุกรายที่ให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (สุรางค์ ศิริวัฒน์, 2563; ชลิตพงศ์ ทองพูล, 2563; ทองย้อย พุทธิรักษา, 2563; ยุทธพงษ์ชัย เขียวขำ, 2563; วาสนา พงษ์สำราญ, 2563; กฤษณะ ชาวอ่อน, 2563)

การจัดการทรัพยากร ประกอบด้วย 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยสตีเยอร์ส (Steers, 1977: 5) สรุปว่าประสิทธิผลเป็นความสามารถในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) การจัดหาทรัพยากรอย่างเพียงพอ เป็นไปตามแนวคิดของสตีเยอร์ส (Steers, 1977: 60-61) และคาเมรอน (Cameron, 1981: 5) ที่เห็นว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นความสามารถในการได้มาซึ่งทรัพยากร เช่นเดียวกับ วิภาดา คุปตานนท์ สมชาย หิรัญกิตติ และธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2551: 13) ที่อธิบายว่า การที่องค์การได้รับทรัพยากรที่จำเป็นในจำนวนที่เหมาะสม ย่อมแสดงว่าองค์การยังมีประสิทธิผล และ 3) การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ดังที่ฮันนันและฟรีแมน (Hunnán and Freeman, 1977: 109) ได้กล่าวว่า หากองค์การมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีความเหมาะสม จะทำให้องค์การสามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้

ด้วยเหตุนี้ หากผู้ประกอบการได้รับทรัพยากรอย่างเพียงพอ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดังกล่าวอย่างคุ้มค่า จะทำให้การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการมีประสิทธิผล

2.3 ความสามารถในการผลิต ผลวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการผลิตและประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจ มีดีความสามารถในการผลิตในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาวดี ผลอนอก (2556: 2) และมอทท์ (Mott, 1972) ที่กล่าวว่า

ความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบ การเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการวัดผลการดำเนินงานขององค์กร โดยสามารถวัดได้จากปริมาณ คุณภาพและประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องการผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของลูกค้า สามารถผลิตสินค้าได้หลากหลาย ส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าได้ตามเวลา และสามารถผลิตสินค้าที่มีต้นทุนต่ำตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของจอร์จ โอเปาลอส และแทนเนนบวม และเบอร์แทรม (Georgopoulos and Tannenbaum, 1975: 53; Bertram, 1965: 195-215 อ้างถึงในกรณี (กิริติบุตร) มหานนท์, 2529) ที่ว่า ความสามารถในการผลิตขององค์กรสามารถวัดจากผลการดำเนินงานของคนที่จริงในแง่ของเวลามาตรฐานที่กำหนดในการจัดส่ง การรักษาปริมาณ การรักษาคุณภาพ และการกำหนดระยะเวลาของการผลิต ซึ่งแต่ละด้านสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานขององค์กร เช่นเดียวกับรัสเซล และเทย์เลอร์ (Russell and Taylor, 2011: 17-23) ที่ว่า ความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรโดยเฉพาะการประเมินสมรรถนะหลักคือสิ่งที่ผู้ประกอบการทำได้ดีกว่าคนอื่น เช่น การได้รับการยอมรับในด้านการผลิตและบริการ คุณภาพของสินค้าที่ดีกว่า การส่งมอบสินค้าที่ถูกต้องและรวดเร็วกว่าหรือต้นทุนต่ำกว่า การจัดลำดับความสำคัญของความสามารถในการผลิตที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยโบเยอร์ และเวอร์มา (Boyer and Verma, 2009: 5-10) ได้อธิบายถึงความสามารถการผลิตไว้ว่า 1) ต้นทุนการผลิต เป็นเรื่องที่คุณประกอบการต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพัฒนากลยุทธ์ในการผลิต 2) คุณภาพ เป็นการให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้าเพราะเป็นทางเลือกใหม่สำหรับลูกค้า เป็นการผลิตสินค้าที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า 3) เวลาและการส่งมอบ สินค้าต้องถูกส่งมอบไปยังลูกค้าด้วยความรวดเร็วและน่าเชื่อถือ การจัดส่งสินค้าได้ตามเวลา 4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายเพื่อเสนอขายสินค้าที่มีนวัตกรรมใหม่ๆที่แตกต่างจากสินค้าเดิมในท้องตลาด 5) ความยืดหยุ่นในการผลิตเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการ เช่นการมุ่งเน้นการผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าเฉพาะราย (Customization) หรือการผลิตที่มุ่งเน้นที่ลูกค้าเป็นจำนวนมากคือการผลิตสินค้าด้วยต้นทุนที่ต่ำและรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นรายบุคคลการผลิตแบบนี้ทำให้มีสินค้าหลากหลายมากขึ้นโดยมีการผลิตที่น้อย แต่มีต้นทุนที่เหมือนการผลิตเป็นจำนวนมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรสิทธิ์ บุญชูนนท์ (2558: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการแข่งขันและอิทธิพลทางอ้อมกับความสามารถในการผลิต และความสามารถในการแข่งขันมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการผลิต ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องให้ความสำคัญด้านการบริหารจัดการการผลิต ด้านการแสวงหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ และการใช้ระบบประกันคุณภาพ

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน พบว่า ผู้ประกอบการเกือบทั้งหมดให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพสินค้า การผลิตสินค้าได้หลากหลายตามความต้องการของลูกค้า และการส่งมอบสินค้าได้ตามเวลา ส่งผลให้ลูกค้ากลับมาซื้อซ้ำ ดังนั้นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการผลิตจึงต้องผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของลูกค้าและสามารถส่งมอบสินค้าได้ตามเวลาที่ลูกค้าสั่ง โดยที่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายนั้น ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง และต้องยึดหลักการผลิตสินค้าที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำก็จะสะท้อนให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

2.4 ความสามารถในการปรับตัว ผลวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการธุรกิจกับประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ มิติความสามารถในการผลิตในระดับต่ำมาก สอดคล้องกับแนวคิดของวิชา ด่านธำรงกุล (2561: 11-12) ที่เห็นว่า คุณค่าของผู้ประกอบการมาจากความสามารถในการปรับตัวของธุรกิจ และธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนก็ต่อเมื่อสามารถปรับตัวให้

เข้ากับความสามารถและการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับแนวความคิดของ สเตียร์ส (Steers, 1977: 163-164) ที่ว่า ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นส่วนประกอบทางการบริหารที่นำองค์การไปสู่ความมีประสิทธิภาพ และมีฆราวาส สุวรรณเรือง และแสง รัตนมงคลมาศ (2536: 2) ที่สรุปว่า การที่องค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาให้ดำรงอยู่ต่อไปได้เป็นสิ่งที่ทำให้้องค์การมีประสิทธิภาพ

ความสามารถในการปรับตัว ประกอบด้วย การรับรู้การเปลี่ยนแปลง การสร้างบรรยากาศ การปรับตัวให้พนักงานเกิดความร่วมมือ ความยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการสื่อสารอย่างถูกต้อง และเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต โดยไพรส์ (Price, 1968: 1) ซึ่งเป็นนักวิชาการที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ ได้อธิบายให้เห็นว่า ความสามารถในการปรับตัวเป็นตัววัดประสิทธิผลขององค์การ และชิน (Schein, 1970: 120) ได้เสนอว่า องค์การจะสามารถรักษาสภาพความมีประสิทธิภาพขององค์การไว้ได้ด้วยวงจรของการปรับตัว (Adaptive Coping Cycle) ขององค์การ ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่เริ่มด้วยการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของสภาพแวดล้อมภายใน (internal environment) หรือภายนอก (external environment) และสิ้นสุดด้วยการสร้างความสมดุลที่มีความคล่องตัวและปรับตัว (adaptive dynamic equilibrium) โดยกระบวนการของการปรับตัว (Stages or Processes of the Adaptive Coping Cycle) มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 วิธีการปรับตัว ประกอบด้วย 1) รู้สึก (sensing) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของสภาพแวดล้อมภายในหรือภายนอกขององค์การ 2) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่นำเข้าสู่องค์การในส่วนที่สามารถปฏิบัติได้ 3) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตหรือกระบวนการแปรสภาพ (conversion process) ภายในองค์การเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และ 4) การจัดการข้อมูลป้อนกลับ เกี่ยวกับความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลง

2.5.2 การจัดการปรับตัว ชิน (Schein, 1970) กล่าวว่า ขั้นตอนการปรับตัวขององค์การจะเพิ่มพูนประสิทธิผลขององค์การไว้ได้นั้นขึ้นอยู่กับการจัดการในทุกขั้นตอน และได้เสนอการจัดการปรับตัวให้ได้ผล ประกอบด้วย 1) การรับข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ 2) ความยืดหยุ่นคล่องตัว และสร้างสรรค์ภายในองค์การเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และ 3) มีบรรยากาศการปรับตัวที่สนับสนุนโดยปราศจากการข่มขู่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรสิทธิ์ บุญชูนนท์ (2558: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยด้านบูรณาการเทคโนโลยีใหม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการผลิตและอิทธิพลทางอ้อมต่อการแข่งขันผ่านทางความสามารถการผลิต และยังได้เสนอว่าเพื่อให้อุตสาหกรรมการผลิตอาหารทะเลแช่แข็งของไทยมีความสามารถในการแข่งขัน ผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการปรับตัวกับความผันผวนด้านสถานการณ์ต่างๆ

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน (สุรางค์ศิริวัฒนะ, 2563; ชลิตพงศ์ ทองพูล, 2563; ทองย้อย พุทธิรักษา, 2563; ยุทธพงษ์ชัย เขียวขำ, 2563; วาสนา พงษ์สำราญ, 2563; กฤษณะ ชาวอ้วน, 2563) พบว่า ผู้ประกอบการมีการติดตามสถานการณ์สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยบางรายมีการขายและสื่อสารผ่านออนไลน์ บางรายปรับลดราคาสินค้าเพื่อให้สามารถขายได้เพื่อรักษาฐานลูกค้าไว้ มีการติดตามราคาวัตถุดิบเพื่อให้แข่งขันได้ ติดตามสถานการณ์ข้อมูลของลูกค้า คู่แข่ง และแจ้งให้คนงานได้รับรู้เพื่อให้มีการปรับตัวได้ตามสถานการณ์ ดังนั้นผู้ประกอบการควรติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถวางแผนการดำเนินธุรกิจในอนาคตเพื่อป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจอยู่รอดและมีความมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบและอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

2.1 ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านควรให้ความสำคัญกับการจัดการการผลิต โดยเฉพาะในด้านการควบคุมคุณภาพและการวางแผนการผลิต เพราะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

2.2 ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านควรให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า และการส่งมอบสินค้าได้ตรงตามเวลาที่กำหนด เพราะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบการ

2.3 ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านควรให้ความสำคัญกับการกำหนดวิธีการของการปรับตัวและการจัดการการปรับตัวให้ชัดเจน เพราะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถในการปรับตัวของผู้ประกอบการ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

ควรนำตัวแปรของประสิทธิผลที่ได้ทำการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาเปรียบเทียบกับประสิทธิผลของธุรกิจประเภทอื่นว่า มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กฤษณะ ชาวอ้อน. (2563, 1 กรกฎาคม). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ประเภทหอย. สัมภาษณ์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). **หลักสถิติ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คำนาย อภิปรัชญากุล. (2548). **การจัดการคลังสินค้า**. กรุงเทพฯ: โปกส์มีเดีย.

_____. (2557). **การจัดการขาย**. กรุงเทพฯ: โปกส์มีเดีย.

ฉัตยาพร เสมอใจ. (2556). **การจัดการและตลาดบริการ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ชลิตพงศ์ ทองพูล. (2563, 1 กรกฎาคม). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านประเภทปลา. สัมภาษณ์.

ชัยวัช โขวเจริญสุข. (2562). **แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2562-64: อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป**. สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.krungsri.com/bank/getmedia/e7f3ad57-d0bb-49a4-a708-926d26857dfc/IO_Seafood_190725_TH_EX.aspx.

ชุลีพร มาสเนตร. (2555). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชูชีพ สังข์ผาด. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ตำบลบางแก้ว. สัมภาษณ์.

ชูสิทธิ์ คงเรือง. (2552). **การพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านรอบลุ่มน้ำ**

ทะเลสาบสงขลา : สรุปย่อผู้บริหาร. สงขลา: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ญาณิกา สุขพงษ์ และพริยา ศรีเจริญกิจ. (2555). **ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจการค้าอาหารทะเลสด กรณีศึกษา ตลาดทะเลไทย จังหวัดสมุทรสาคร**. จุฬานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทองย้อย พุทธิรักษา. (2563, 1 กรกฎาคม). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ประเภทกุ้ง. สัมภาษณ์.
- ธนู ฮ่อนำชัย. (2555). **กลยุทธ์การตลาดของผู้ส่งออกของกลุ่มผลิตภัณฑ์พลาสติกในกลุ่มอาเซียน + 6**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัทธิธุรกิจบัณฑิต.
- ปรามงค์ทิพย์ ประเสริฐวัฒนะ. (2562, 25 พฤศจิกายน). นักวิชาการประมงชำนาญการ สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี. สัมภาษณ์.
- ปรียาวดี ผลอนเณก. (2556). **การจัดการคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ชัย เขียวขำ. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ตำบลบางตะบูนออก. สัมภาษณ์.
- พลศักดิ์ จิระไกรศิริ. (2554). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิททพันธ์ พิทักษ์. (2552). **การศึกษากระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต กรณีศึกษา อุตสาหกรรมล้างขวด**. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการและระบบ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิทยา เผ่าจินดา. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตำบลบางตะบูน. สัมภาษณ์.
- ภรณ์ (กิริติบุตร) มหานนท์. (2529). **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- มีฆวาท สุวรรณเรือง และแสวง รัตนมงคลมาศ. (2536). **ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันปรามทุจริตเลือกตั้งของโครงการ ท.ม.ก. ไปปฏิบัติ: กรณีวิจัยปฏิบัติการเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุทธพงษ์ชัย เขียวขำ. (2563, 22 มิถุนายน). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ประเภทปู. สัมภาษณ์.
- วนิดา ศักดิ์ดี. (2550). **การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย : กรณีศึกษาอาหารทะเลแปรรูป**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วาสนา พงษ์สำราญ. (2563, 1 กรกฎาคม). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน ประเภทหมึก. สัมภาษณ์.
- วิทยา ด้านธำรงกุล. (2561). **บริหารธุรกิจความสำเร็จและความยั่งยืนบนการสร้างคุณค่า**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภาดา คุปตานนท์ สมชาย หิรัญกิตติ และธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2551). **การจัดการและพฤติกรรมองค์การ: เทคนิคการจัดการสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, คณะวิทยาการจัดการ. (2547). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สมควร สุวรรณศิริ. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 1 ตำบลปากทะเล. สัมภาษณ์.
- สายพิน โขพิกุลโย. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 ตำบลปากทะเล. สัมภาษณ์.
- สุดใจ ดลกพรตชนนท์. (2562). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: สามลดา.

- สุพัตรา คำแหง, ภคพล อนุฤทธิ์ และมารุจ ลิ้มปะวัฒน์. (2559). กลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์อาหารท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ใน **รายงานการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 7, 23 มิถุนายน 2559, มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.**
- สุรสิทธิ์ บุญชูนนท์. (2558, มกราคม-เมษายน). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งของประเทศไทย : บริษัทผลิตอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออก. **สมาคมนักวิจัย, 20(1): 20-32.**
- สุรางค์ ศิริวัฒน์. (2563, 22 มิถุนายน). ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปที่บ้าน ประเภทเคย. **สัมภาษณ์.**
- เสมอ ตุ่น้อย. (2562, 27 พฤศจิกายน). ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลบางขุนไทร. **สัมภาษณ์.**
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2551). **รายงานการศึกษาเครือข่ายวิสาหกิจ: เครือข่ายวิสาหกิจอาหารทะเลแปรรูป จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี.** ค้นข้อมูล 31 มกราคม 2562, จาก https://www.sme.go.th/uploas/mod_download/14-seafood.pdf.
- Boyer, K. and Verma, R. (2009). **Operations and supply chain management for the 21st century.** Boston: Cengage Learning.
- Cameron, K.S. (1981). The Enigma of organizational effectiveness. In **New directions in program evaluation: Measuring effectiveness**, pp. 1-13. Baugher, D., ed. San Francisco, CA.: Jossey-Bass.
- Hannan, M.T. and Freeman, J. (1977). Abstacles to the comparative study of effectiveness. In **New perspectives on organizational effectiveness**, pp. 101-131. Goodman, P.S. and Pennings, J.M., eds. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mondy, R.W. and Noe, M.R. (2004). **Human resource management (9th ed.).** Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall.
- Mott, P.E. (1972). **The Characteristics of efficient organization.** New York: Haper Row.
- Price, D. and James, L. (1972). **Handbook of organization measurement.** London: D.C. Heath.
- Robbins, S.P. and Coulter, M.K. (1996). **Management (5th ed.).** New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Schein. E.H. (1970). **Organizational psychology (2nd ed.).** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Steers, R.M. (1977). **Organizational effectiveness: A behavioral view.** Santa Monica, Calif.: Goodyear.
- Russell, R. S. and Taylor, B. W. (2011). **Operations management, creating value a long the supply chain (7th ed.).** New Jersey: John Willey & Sons.